

21 - 27. maj

NOVOSADSKI SAJAM

www.sajam.net

89. MEĐUNARODNI

POLJOPRIVREDNI SAJAM

SAJAMSKE INFORMACIJE

Novi Sad / 25. maj 2022.

Broj / 4

POLJOPRIVREDNICI SA KOSOVA I METOHIIJE POSETILI MEĐUNARODNI POLJOPRIVREDNI SAJAM

NA SAJMU SE I UČI I RAZGLEDA

Novosadski sajam juče su posetili poljoprivrednici s Kosova i Metohije, a ove godine došlo ih je više od 200 iz Kline, Obilića, Gnjilana, Kosovske Kamenice, Gračanice, sa Kosova Polja. Stigli su sa različitim željama, a zajedničko im je da ono što nauče, vide ili kupe na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu, primene na svojim gazdinstvima na Kosovu i Metohiji.

– U Novi Sad su došli domaćini, poljoprivrednici iz južne srpske

pokrajine i siguran sam da će biti zadovoljni onim što će videti – rekao je izvršni direktor i član Izvršnog odbora Novosadskog sajma **Nikola Lovrić**.

– Za poljoprivrednike s Kosova i Metohije dolazak na Poljoprivredni sajam u Novom Sadu jedinstvena je prilika da razmene znanja i iskustva, upoznaju se s novinama u primeni agrotehničkih mera, vide savremenu mehanizaciju... – istakao je pomoćnik direktora Kancelarije za KIM **Veselin Kočanović**.

Radovan Trajković je na Sajam došao sa četrnaestogodišnjim sinom Dejanom koji mu se, za sada, povremeno priključuje u radovima na njivi jer je ipak, naglašava Radovan, njegov najvažniji zadatak da ide u školu i uči.

– I na Poljoprivrednom sajmu se i uči, a to mogu da posvedočim jer je rezultat jednog od mojih dolazaka zasad kruške na 1,2 hektara. Obradujem 10 hektara zemlje, bavim se i tovom junadi, a na Sajmu me najviše interesuje ponuda sredstava za zaštitu bilja – kaže Radovan Trajković.

Pčelar **Milorad Stojanović** zaželeo se Poljoprivrednog sajma jer je od prethodnog dolaska prošlo pet godina, a tada je dosta naučio o pčelama. On će kroz sajamske hale i po otvorenom prostoru prošetati s komšijom **Predragom Todorovićem** koji se nada da će rezultat njegovog prvog dolaska na Sajam u Novom Sadu biti obnovljena poljoprivredna mehanizacija. ♦

STIGAO I SEDMOGODIŠNJI DIMITRIJE

Najmlađi gost Novosadskog sajma s Kosova i Metohije je sedmogodišnji **Dimitrije Kovačević**, koji je došao s ocem Draganom.

– Baš sam srećan što sam došao jer volim da radim u bašti i na njivi, a možda se tati dopadne i neki traktor – kaže Dimitrije, učenik prvog razreda osnovne škole iz sela Koretište kod Gnjilana.

Stariji Kovačević je i ranije dolazio na Sajam, a ove godine je sinu ispunio želju da dođu zajedno. Po njegovim rečima, na ovoj priredbi uvek može nešto novo da se vidi i nauči, pa je siguran da će tako biti i sada. ♦

POKLON-IGRA

AGROPANONKA
BELARUS
82.1

Rasipač HMS-A

Prskalica BADILLI 600 l

JOHN DEERE
5045D

PET POKLONA ZA NAJSREĆNIJE POSETIOCE

Posetioce sa kupljenim ulaznicama na Novosadskom sajmu očekuju vredni pokloni - dva traktora, prikolica, prskalica i rasipač.

Agropanonka će pokloniti traktor BELARUS 82.1 i rasipač HMS-A. Prskalicu BADILLI od 600 litara i prikolicu PALAZOGLU, nosivosti 10 tona, daruje firma MBV, a Kite DOO traktor JOHN DEERE 5045D.

Za učestvovanje u Poklon-igri potrebno je na poledini kupljene ulaznice čitko ispisati tražene podatke, a potom je ubaciti u kutiju koja će biti postavljena preko puta Sajamske fontane. Kuponi sa imenima srećnih dobitnika biće izvučeni u četvrtak, 26. maja, u 17 časova, dok je uručenje poklona predviđeno za petak, 27. maj, u 12 časova. ♦

DANAS PORODIČNI DAN JEDNA ULAZNICA ZA CELU PORODICU

Tradicionalni Porodični dan na 89. međunarodnom poljoprivrednom sajmu je danas, a kapije Novosadskog sajma se za celu porodicu otvaraju jednom ulaznicom od 600 dinara. Ovaj, za mnoge posetioce omiljeni sajamski dan, prilika je da se u društvu porodice običu štandovi izlagača, uživa u onome što se na Sajmu može videti: životinjama, najsavremenijoj poljoprivrednoj mehanizaciji, novim prehrambenim proizvodima od kojih se mnogi mogu i probati na degustacijama. ♦

ULAZNICE

- Pojedinačne 600 RSD
- Kolektivne 400 RSD
- Penzioneri i deca 300 RSD

KAPIJE OTVORENE OD 9 DO 19 ČASOVA

Međunarodni poljoprivredni sajam otvoren je do petka, 27. maja. Radno vreme za posetioce je od 9 do 19 časova. ♦

FAIR INFORMATION

• Strana 7

MAĐARSKA
ZEMLJA PARTNER

GLOBOS
OSIGURANJE
GENERALNI SPONZOR

1921
BANKA
ПОШТАНСКА
ШТЕДИОНИЦА
Најдуже са знамо
BANKA PARTNER

aldahra
ZLATNI SPONZOR

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Град Нови Сад

NOVI SAD NA MEĐUNARODNOM POLJOPRIVREDNOM SAJMU

GRAD KULTURE I GRAD SMOTRE AGRARA

Pod motom „Dobra za tebe, dobra za Novi Sad“, Grad Novi Sad na 89. međunarodnom poljoprivrednom sajmu u Hali „Master“ promovira zdravu organsku hranu. S tim je u skladu i gradski štand – prepun zdrave organske hrane – od jabuka, kelerabe, zelene salate, tikvica, šargarepe, kiselog kupusa, začinskog bilja, mladog krompira do meda i proizvoda od meda. A sve iz okoline grada, organsko i s ljubavlju uzgajano.

Član Gradskog veća za privredu **Milorad Radojević** ističe da je Novom Sadu i te kako važan Međunarodni poljoprivredni sajam jer će mnogi posetioци iz zemlje i inostranstva razgledati eksponate na Sajmu, a potom i Novi Sad.

– Ovaj SaJam za Novi Sad znači mnogo i u ekonomskom i u

turističkom smislu jer je reč o najvećoj poljoprivrednoj manifestaciji u ovom delu Evrope. Predstavljamo proizvode poljoprivrednika čiju proizvodnju subvencioniramo – organske proizvode i proizvode sa zaštićenim poreklom. Organska hrana sve se više traži, pa želimo da podstaknemo i druge da se obrate za podršku. Grad subvencionira i nabavku semena organskog materijala, ali pružamo podršku i konvencionalnoj poljoprivredi – objašnjava Radojević.

Grad Novi Sad već deceniju subvencionira organske proizvođače i time pozitivno utiče na zapošljavanje i mladih i poljoprivrednika srednjeg doba jer je podrška otišla u ruke porodičnih gazdinstava koja obrađuju po dva-tri hektara.

Sistem subvencija sprovodi se u skladu sa Strategijom razvoja Grada

Novog Sada i programom podrške poljoprivredi, koji se svake godine usvaja uz saglasnost Ministarstva.

– Taj program je usvojen i u toku su konkursi za organsku proizvodnju i proizvodnju proizvoda zaštićenog geografskog porekla, kao i za poljoprivredna udruženja. Posle

Sajma će biti raspisan konkurs za poljoprivrednike mlađe od 40 godina – kaže Radojević.

Od prošle godine Grad Novi Sad ima i konkurs za preradu na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima, pa je tako osam gazdinstava iz primarne proizvodnje prešlo u preradu.◆

SUBVENCIJE I ZA VINOGRADARE

– U septembru će Grad Novi Sad prvi put raspisati konkurs za subvencije novosadskim vinarima – rekao je Milorad Radojević. – Procena je da ih je desetak, a sredstva su namenjena za nabavku opreme. ◆

IPARD DAN NA SAJMU

VAŽNA PODRŠKA RAZVOJU

Od 2018. godine i prvog poziva za korišćenje sredstava iz program IPARD primljeno je oko 3.200 aplikacija, od

naveo da je 42 miliona evra pripremljeno za plaćanje, a 35 miliona je i isplaćeno.

kjih je prihvaćeno 956 zahteva za 106 miliona evra – rekao je vršilac dužnosti direktora Uprave za agrarna plaćanja **Marko Kesić**.

On je na skupu IPARD dan, koji je na 89. međunarodnom poljoprivrednom sajmu organizovalo Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

– U ovoj godini planiramo usvajanje pristiglih poziva. Što se tiče konkursa iz IPARD 2 programa, oni su završeni. Prosto, alocirana sredstva su negde i potrošena – dodao je Kesić. – Krajem aprila smo završili sedmi poziv za meru jedan, za traktore. Pristigao je neverovatan broj, oko 660 zahteva i u

narednih desetak dana ćemo uraditi preliminarnu rang-listu. Radi se punom parom i plan je da se od EU dobije 60 miliona evra i da 30 miliona isplatimo. Ideja je da plasiramo svih evropskih 175 miliona evra i 58,3 miliona iz naših izvora.

Srbija je prva zemlja koja je EU podnela Predlog programa IPARD 3, vredan 288 miliona evra, uz oko 90 miliona evra nacionalnog učešća.

– Evropska komisija je 9. marta usvojila IPARD 3 program, očekujemo da se potpišu okvirni i sektorski sporazumi. Paralelno s tim, očekujemo da naša vlada usvoji IPARD 3 program, tako da će prvi pozivi biti u prvom kvartalu 2023. godine – ocenila je načelnica Odeljenja za upravljanje IPARD programom **Jasmina Miljković**.

Ocenjujući dosad realizovane pozive iz IPARD 2 programa, Jasmina Miljković kaže da na to utiču okolnosti koje su nam trenutno nametnute i unutar naše države i globalno. Pa ipak...

– Korisnici su već naučili i znaju kako da upotpune dokumentaciju. Ima propusta, ali državna administracija svakako može i mora da bude brža. Okolnosti na tržištu su takve da roba često kasni i onda je produžetak u realizaciji projekta gotovo izvestan. I sve to pruža sliku da je proces spor. Dajemo sve od sebe da korisnici budu zadovoljni i da sredstva budu isplaćena – kaže Jasmina Miljković.◆

O PROTEINIMA U STOČNOJ HRANI NAĆI BALANS IZMEĐU PROIZVODNJE I ODRŽIVOSTI

Rat u Ukrajini i poremećaji na svetskom tržištu, kao i veliki rast cena, primoravaju mnoge evropske države da tragaju za održivim i novim izvorima proteina u stočnoj hrani, rečeno je na sastanku o održivim i pristupačnim proteinima u stočnoj hrani koji je u Kongresnom centru „Master“ organizovala Kraljevina Holandije.

Ataše za poljoprivredu Ambasade Holandije u Srbiji **Koen van Ginneken** ukazao je da se već sad razmatraju alternative za proizvodnju stočne hrane čija cena raste, da se država trudi da nađe balans između proizvodnje i održivosti, te da je važan i javni i privatni sektor.

Sekretar za agrarnu politiku Ministarstva poljoprivrede Srbije **Tomislav Topalović** rekao je da je i u Srbiji soja najvažniji izvor proteina za stočnu hranu. Po njegovim rečima, soju seje oko 40.000 poljoprivrednih gazdinstava, a godišnja proizvodnja je oko 620.000 tona. Prošle godine zasejana je na 237.000 hektara, a najviše u Vojvodini.

– Srbija, za sada, razmatra i proučava iskustva evropskih država koje traže alternativu za korišćenje proteina u stočnoj hrani. Zakoni još nisu doneti jer sve mora da se precizno definiše i kontroliše – objasnio je Topalović.◆

B2B POSLOVNI SASTANCI

OKUPILO SE VIŠE OD 40 KOMPANIJA

Privredna komora Srbije je u saradnji s Poslovnim inkubatorom Novi Sad i Privrednom komorom Crne Gore, a u okviru projekta Evropske preduzetničke mreže, organizovala B2B poslovne susrete, koji su okupili predstavnike više od 40 kompanija iz Austrije, Francuske, Mađarske, Severne Makedonije, Malte, Crne Gore, Poljske, Rumunije i naše zemlje. Po rečima rukovodioca Centra za EU integracije PKS **Jovane Stanojević**, na sastancima su učestvovala kompanije iz prehrambene industrije, proizvodnje hemijskih proizvoda i poljoprivredne opreme, inovativnih tehnologija u poljoprivredi, ali i primene alternativnih

izvora energije, a održano ih je više od 30.

Predstavnik budimpeštanske kompanije **GRAPOILA Đerđ Polak** imao je tri sastanka.

– Drugi put smo na Poljoprivrednom sajmu, prvi put na B2B susretima i nadamo se da će rezultat biti dogovor za preradu šipka u Srbiji – kaže Polak.

B2B sastanci, u organizaciji PKS, održavaju se na Sajmu više od 15 godina.

– To su već tradicionalni susreti, a dosadašnji, na kojima je oko 70 posto sastanaka završeno potpisivanjem ugovora, potvrda su da su B2B sastanci potrebni – naglašava Jovana Stanojević. ♦

DANAS NA SAJMU

KONGRESNI CENTAR „MASTER“

10.00 – 16.00 časova, Velika sala

3. Dan voćara i vinogradara

Organizatori: Privredna komora Vojvodine, Novosadski sajam, Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Savez vinara i vinogradara Srbije, Zadužni savez Vojvodine, uz podršku predstavnika italijanske regije Friuli Venecija Đulija (Friuli Venezia Giulia)

11.00 – 12.30 časova, Sala 2

Tribina

Bezbedan i čist traktor

Organizatori: Agencija za bezbednost saobraćaja i Poslovno udruženje uvoznika i izvoznika poljoprivredne mehanizacije

11.00 – 13.00 časova, Sala 3

Dan žitara 2022.

Organizator: Udruženje Žita Srbije

13.00 – 14.00 časova, Sala 4

Konferencija za štampu

Prezentacija Međunarodnog sajma EIMA, Bolonja, 9 - 13. novembar 2022.

Organizator: ITA / ICE – Italian

Trade Agency (ITA / ICE –

Italijanska agencija za spoljnu trgovinu)

15.00 – 17.00 časova, Sale 5 i 6

Uručenje priznanja učesnicima ocenjivanja kvaliteta proizvoda u robnim grupama: meso i proizvodi od mesa, konditorski proizvodi, proizvodi na bazi žita i brašna, šećer, hrana za životinje,

procesna oprema i zanatska poljoprivredna oprema, ambalaža i ambalažni materijal, dizajn ekspanata

Organizator: Novosadski sajam ŠTAND OVI IZLAGAČA · HALA „MASTER“, ŠTAND POKRAJINSKOG SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU I TURIZAM

11.00 časova

Radionica

„Zanatstvo i cirkularna ekonomija“

Organizator: Udruženje zanatlija

11.30 časova

Zelene kompetencije DRAZEN S.A.

- Potpisivanje sporazuma o partnerstvu na projektu „API turizam - povećanje doprinosa turizma ukupnom društveno-ekonomskom razvoju pograničnog područja“. Inovativni klaster Panonska pčela.

12.30 časova

Radionica

„Aranžiranje i dekorisanje izloga, poslovnog prostora i proizvoda“

Organizator: Udruženje zanatlija

KONJIČKI CENTAR „NOVOSADSKI SAJAM“

Preponski kamp MANJEŽ NOVOSADSKOG SAJMA

11.00 – 16.00 časova

Kvalifikaciono skakanje za pehar izložbenih sportskih konja

„Pehar Novosadskog sajma“

Učešće šest konjičkih klubova

Organizator: Konjički centar

„Novosadski sajam“ ♦

aldahra

www.aldahra.com

NAVODNJAVANJE JEDINI ADEKVATAN ODGOVOR KLIMATSKIM PROMENAMA I SUŠI

ZEMLJA IŠTE I VODU I NEGU

Obrada zemljišta jedan je od ključnih faktora koji utiču na povećanje prinosa,

„Sistemi za navodnjavanje i očuvanje zemljišta“, koju je na 89. međunarodnom

ali i na zaštitu zemljišta od erozije i suše, dok je navodnjavanje jedini adekvatan odgovor klimatskim promenama i suši. Ove ocene iznete su na konferenciji

poljoprivrednom sajmu organizovala ProCredit grupa.

– U Vojvodini se na konvencionalan, generacijama unazad prisutan, način

obrađuje 80 odsto zemljišta, a ostalo različitim sistemima redukovane obrade. Konvencionalnim načinom troši se 92 litre dizela po hektaru i ako se to pomnoži sa 1,5 milion hektara u Vojvodini potroši se 135 miliona litara dizela i emituje 11 miliona kilograma ugljendioksida – objašnjava direktor firme YU-DNI doo **Zoltan Kurunci**.

Prednosti konzervacijske obrade zemljišta su, prema njegovim rečima, u tome što smanjuju potrošnju energije na 50 do 52 litre po hektaru, a za 40 odsto emisiju ugljendioksida i azotnih oksida. Takođe, utiče i na očuvanje kvaliteta zemljišta smanjenjem erozije i, što je u ovim sušnim vremenima posebno važno, gubitak vlage u zemljištu svodi na minimum.

Uslovno rečeno, nedostaci nekonvencionalne obrade zemljišta su skuplja oprema i neodlučnost zemljoradnika da se odreknu

generacijama trajnog načina obrade. Ako se i oglašuju na preporuke koje se tiču klasičnih radova na njivama, poljoprivrednici shvataju da se mora ulagati u sisteme za navodnjavanje.

Podsetivši na to da smo u SFRJ imali čak tri proizvođača velikih zalivnih sistema, od kojih je subotički SEVER bio i najveći, vlasnik firme AGROSAVET-IRRIGATION **Vladislav Samardžić** upozorava da je Srbija sa 70 do 80 hiljada hektara pod navodnjavanjem na začelju Evrope, a možda i sveta.

– Još prema studiji iz osamdesetih godina prošlog veka, trebalo je da pod sistemima za navodnjavanje imamo 100.000 hektara. Nije bilo državne strategije i sada smo tu gde smo. Uostalom, izgradnja 15 kilometara kanala od Kule do Malog Idoša trajala je 33 godine. Istina, u poslednje dve godine se stanje popravlja, ali sporo – dodaje Samardžić. ♦

ŠTETE VELIKE

– Srbija je u suši 2017. godine pretrpela direktnu štetu između 600 miliona i milijardu evra. Ako je cena sistema za navodnjavanje 2.000 evra po hektaru, znači da smo izgubili, možda, i pola miliona hektara pod navodnjavanjem – navodi Vladislav Samardžić

Država bi, prema njegovim rečima, trebalo da aktivnije učestvuje u projektima navodnjavanja, dovođenjem vode kanalima do parcela i s manjim uslovljavanjem pri dodeli subvencija. Korisnici bi udruživanjem mogli da olakšaju nabavku zahtevnijih sistema za navodnjavanje. ♦

AGRAR SVE VAŽNIJI U ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE

INOVATIVNE TEHNOLOGIJE U POLJOPRIVREDI

Italijanska agencija za spoljnu trgovinu (ITA/ICE) već tradicionalno na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu organizuje seminar na aktuelne temu iz agrara. Ove godine tema je „Inovativne tehnologije u poljoprivredi u Srbiji i Italiji: precizna poljoprivreda i mogućnost za saradnju“.

Temu je, prema rečima direktora ITA-ICE **Antonija Ventreska**, nametnula sve veća svest o važnosti modernizacije poljoprivrede u očuvanju životne sredine i biodiverziteta. Otvarajući seminar, ambasador Republike Italije u Srbiji **Karlo Lo Kašo** je ocenio da tehnološki napredak poljoprivrede i obezbeđivanje dovoljnih količina hrane postaju još aktuelniji u uslovima globalne krize.

Snagu italijanske poljoprivrede ilustrirao je podatkom o izvozu u prošloj godini vrednom 52 milijarde evra, što je

rast od 11 odsto. Porastao je i plasman srpskog agrara u Italiju sa 88 na 158 miliona evra, zahvaljujući izvozu žitarica. Italijanski ambasador je naglasio i da je Poljoprivredni sajam u Novom Sadu ne samo odličan izlog za italijansku tehnologiju u agraru već i za nalaženje novih mogućnosti za saradnju.

Na putu ka partnerstvu s Italijom resorno Ministarstvo će nastaviti da stimuliše uvođenje novih tehnologija u poljoprivredu i da podržava institute poput novosadskog BIOSENSA, ukazala je pomoćnica ministra poljoprivrede Srbije **Ana Ilić**.

Ukazavši na skokovit rast tržišta precizne poljoprivrede s 23 milijarde dolara u 2015. na procenjenih 240 milijardi u 2050. godini, vanredni profesor sa Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu **Marko Kostić** ocenjuje da

je preferiranje proizvodnje žitarica u srpskom agraru loša osnova za ulaganja u nove tehnologije. Ono o čemu bi, prema Kostićevim rečima, takođe

trebalo da se povede računa jeste edukacija korisnika novih tehnologija i onih koji treba da održavaju te tehnologije. ◆

KOLEKTIVNI NASTUP 24 FIRME

Italijanska agencija za spoljnu trgovinu je organizovala kolektivni nastup 24 firme iz Italije. Reč je o kompanijama iz oblasti precizne poljoprivrede, proizvođačima poljoprivredne mehanizacije, rezervnih delova i opreme, pa čak i o rasadnicima voća. ◆

BRANKO JANKOVIĆ PREDSTAVLJA BREND „KOZA NOSTRA“

I GLUMAC I KOZAR

Glumac **Branko Janković**, publici poznat iz serije „Vojna akademija“, odavno se bavi poljoprivredom, ali i kozarstvom. Vlasnik je firme KOZA NOSTRA, prvi put je na Međunarodnom poljoprivrednom sajmu i mnogi posetici bili su gosti njegovog štanda i uz razgovor uživali u degustaciji proizvoda od kozjeg mleka.

– Ovde sam da bih pokazao da se i pored osnovnog posla može ozbiljno baviti i kozarstvom. To je deo mog života već sedam godina i poljoprivreda i mene i moju porodicu održava zdravima, u svakom smislu. Treba puno rada kako bi se dobio kvalitetan proizvod – ističe

Janković. Počeli smo sa surutkom u prahu, potom smo krenuli sa sirom, a sad kozmetika preta da preuzme primat. Ovde ne glumim vlasnika i nekoga ko se ovim bavi već to radim i to jesam, i zato planiram da na sledećem Sajmu imam veći štand na kojem će mesta biti i za koze.

Štand je posetio i njegov kolega, glumac **Milan Vasić**, koji je ukazao da je dobro što je Branko ušao u ovaj posao i zbog proizvoda od kozjeg mleka, ali i zbog povratka na selo jer proizvodi KOZA NOSTRA nastaju u selu Gunjaci, nedaleko od Valjeva. ◆

BOGATA PONUDA HRANE I PIĆA

I DA SE PROBA I DA SE KUPI

Međunarodni poljoprivredni sajam je događaj na koji se ne dolazi na nekoliko sati već naprotiv, dolazi se rano i mnogi su ispred ulaza i pre nego što se otvore kapije Sajma. Posle obilaska štandova, dobro dođe odmor, a kad se tome dodaju i brojne degustacije, kao i odlična ponuda hrane i pića – sa Sajma niko neće otići nezadovoljan.

Na štandu VOJVOĐANSKOG KLASTERA može da se proba džem ili niskokalorični namaz s tršćanim šećerom na bazi malina, s dodacima vanile, cimeta, đumbira i mente. Sve to može i da se kupi po sajamskim cenama. Za sada samo na Sajmu, ali će taj proizvod čuruškog GAZDINSTVA JOVIĆ uskoro biti i na stranom tržištu.

Bogata je i ponuda sireva, a tu je i mladi kačkavalj, proizvod Mlekarske škole u Pirotu, koji se može probati, ali i kupiti na štandu ORIGINAL SRBIJA. Cene tog i drugih sireva su od 1.000 do 2.000 dinara po kilogramu.

Za žedne su tu prirodni sokovi, bez aditiva, vode i šećera – od detoksa, divlje borovnice, maline, limuna i mente,

do imuno-sokova. Ima i kraft piva iz Srbije, toči se čak 18 vrsta. Tu je češko pivo Budvar iz grada Češke Budejovice, a i mađarsko kraft Topigs Norsvin, a ta, istoimena, mađarska kompanija

svakog dana organizuje i degustaciju tradicionalnih mađarskih jela.

Na Sajmu mogu da se probaju i pileći paprikaš i svinjski gulaš, ali i tradicionalne indonežanske nudle, kao i jaka, kremasta indonežanska kafa. Za one koji više vole domaća jela tu su specijaliteti s roštilja. Praseće i jagnjeće pečenje je od 400 do 900 dinara, ali je potrebno i strpljenje jer često nema slobodnog stola. ◆

NA SAJMU 23 PODMLATKA STOKE

TELE TRIUMF NAJVEĆA ATRAKCIJA

I ove godine na Nacionalnoj izložbi na Sajmu je bilo prinova – pet teladi, dva jareta, desetak jaganjaca i nekoliko ždrebadi. Najatraktivnije je tele rase limuzin, rođeno 18. maja i nazvano je

Triumf. Nalazi se na ulazu u Halu 12, pa ga posetioci odmah vide, a tu su i telad rase crni angus, od kojih je samo jedno crno, a ostali su braon. Jarići su rase alpina, a jaganjci različitih rasa – cigaja, pramenka, il de frans i virtemberg. Najmlađe jagnje staro je samo šest dana.

Veterinar **Zoran Petej** kaže da se, iako ima jedinki koje očekuju prinovu, ne veruje da će se to desiti na Sajmu.

– Strategija Sajma je da se ne dovode visoko gravidne životinje – ističe Petej.

– Starija grla lako se prilagođavaju novim okolnostima, dok su mlađa osetljivija. Srećom, nema nikakvih problema, podmladak je pod kontrolom veterinaru, a i uzgajivači svakako obraćaju pažnju na sve što se dešava. ♦

NAJTEŽI OVAN S FARME „MILJKOVIĆ“

KAPITALAC TEŽAK 184 KILOGRAMA

Najteži ovan na Izložbi stoke je ovan virtemberg rase težak 184 kilograma koji dolazi sa farme „Miljković“. U najjužoj konkurenciji našli su se ovnovi od 140 do 184 kilograma, a drugoplasiranog po težini, iste

rase i s iste farme, nadmašio je za 13 kilograma. Možda nedovoljno oštrom oku detalj u razlici u težini od desetak kilograma i nije velik, ali kažu ovčari, kojima treba verovati – razlika je i te kako vidljiva. ♦

NA NACIONALNOJ IZLOŽBI STOKE

NAJZASTUPLJENIJE PLEMENITE RASE OVACA

Na 89. međunarodnom poljoprivrednom sajmu ima više od 500 ovaca koje je predstavilo 38 uzgajivača. Među njima je, kako ponosno ističe, najstariji **Špiro Bojanić** iz Sremskih Karlovaca, koji je počeo s uzgojem cigaje, a potom se okrenuo rasi il de frans. Na ovoj manifestaciji učestvuje već decenijama i osvaja je i medalje i šampionske pehare.

Trenutno ima stotinak ovaca s jaganjcima i pride dvadesetak alpskih koza, čiji je uzgoj, kaže, isplativiji zbog

Romanovsku rasu na Sajmu popularizuje novoosnovano UDRUŽENJE ODGAJIVAČA ROMANOVSKOJE RASE i za sada ima oko 40 članova iz cele Srbije. Na Sajmu su prvi put, i to četiri izlagača sa 50 ovaca u svim kategorijama.

mleka. Velika prednost je to što ima pašnjak na Fruškoj gori gde izvodi stoku, a on u boravi u prirodi i uživa.

– Svaki dan sam tamo, ujutro pustim ovce na pašu, dođem na Sajam i predveče im se vraćam – priča najstariji aktivni čobanin u Vojvodini. – Prodajem jagnjad, a kad su za priplod onda koštaju oko 150 evra. Mnogo toga se promenilo jer

sam ranije bolje prolazio s ovcama. Evo, šišao sam ovce pre deset dana i bacam vunu, ne mogu da je prodam pošto nema nikakvu vrednost. Ostajem u ovome jer još imam volju.

Milica Milošević iz Donjih Petrovaca od detinjstva je upoznata s ovčarstvom i ističe da je za bavljenje ovim poslom veoma važno redovno isplaćivanje subvencija, naročito za mlade

poljoprivrednike. Student je veterine s namerom da znanjem pomogne Porodičnoj farmi MILOŠEVIĆ, koja je na Sajmu drugi put i predstavlja tri kolekcije po šest grla virtemberg rase.

– Imamo jagnjad od deset do mesec dana, a najstarija ovca ima tri godine – kaže Milica Milošević. – Činjenica je da mali proizvođači u Srbiji odustaju, a opstaju oni koji imaju najmanje stotinu grla. Mi imamo oko 220 ovaca, držimo ih za priplod, vunu i pravimo sir, a ovde prodajemo samo jagnjad od šest meseci po 300 evra.

Romanovsku rasu na Sajmu popularizuje novoosnovano UDRUŽENJE ODGAJIVAČA ROMANOVSKOJE RASE i za sada ima oko 40 članova iz cele Srbije. Na Sajmu su prvi put, i to četiri izlagača sa 50 ovaca u svim kategorijama.

– Cilj dolaska na Sajam je da predstavimo rasu i privučemo što više uzgajivača u naše udruženje jer samo zajedno možemo da napravimo korak napred – kaže **Zlatko Liščević** s FARME ROMANOVSKA iz Sombora. – Rasu odlikuje plodnost, a mi forsiramo češku genetiku jer nam je, pored plodnosti, donela i gabarite, pa je tako i uzgoj najisplativiji. Što se tiče vune, poznato je kakvo je stanje, a mleko je izuzetno jer je reč o veoma mlečnoj ovci. ♦

FAIR INFORMATION

89th INTERNATIONAL AGRICULTURAL FAIRNovi Sad / 25th May 2022

N° 4

FARMERS FROM KOSOVO AND METOHİJA VISIT THE INTERNATIONAL AGRICULTURAL FAIR

THE FAIR IS WHERE YOU LEARN AND BROWSE

The Novi Sad Fair was yesterday visited by farmers from Kosovo and Metohija. More than 200 of them came from Klina, Kosovo Polje, Obilić, Gnjilane, Kosovska Kamenica and Gračanica. They all arrived with different wishes, but they all want to use what they learn, see or buy at the International Agricultural Fair on their farms in Kosovo and Metohija.

- Homemakers and farmers from Kosovo and Metohija have come to Novi Sad to visit the International Agricultural Fair and I am sure they will be satisfied with the event, said the executive director and member of the Executive Board of the Novi Sad Fair, **Nikola Lovrić**.

- For the farmers from Kosovo and

Metohija, a visit to the Agricultural Fair in Novi Sad is a unique opportunity to exchange their knowledge and experience, learn about the novelties in the application of agro-technical measures, see state-of-the-art mechanization..., said the Assistant Director of the Office for Kosovo and Metohija, **Veselin Kočanović**.

Radovan Trajković came to the Fair with his fourteen-year-old son Dejan, who occasionally helps his dad with field works, but whose primary focus is still school and his education.

- You can learn at the Agricultural Fair, too, and I can testify to that fact, because as a result of one of my visits, I set up a pear orchard on 1.2 hectares. I

7-YEAR-OLD DIMITRIJE IS ALSO HERE

The youngest guest from Kosovo and Metohija is the 7-year-old Dimitrije Kovačević, who came with his father Dragan.

- I'm really happy to be here, because I like to work in the garden and in the field. Maybe dad will like a tractor, says Dimitrije, who goes to the first grade of primary school in the village of Koretište, near Gnjilane.

His father used to come to the Fair regularly and this year he made his son's wish true and brought him along. According to the dad, there is always something to see and learn at this event and he is sure that this year's event is no exception. ♦

also cultivate 10 hectares of land and fatten cattle, while I'm most interested in plant-protective agents at this year's event, says **Radovan Trajković**.

Beekeeper **Milorad Stojanović** could hardly want to come here again, since it had been five years since his

last visit, and he has learned a lot about beekeeping in the meantime. He will tour the fair halls and the outdoor exhibition area with his neighbor **Predrag Todorović**, who is hoping to buy some agricultural mechanization at the Fair in Novi Sad. ♦

A SIMMENTAL COW LARA PRODUCES 50 L OF MILK DAILY

IT'S ALL ABOUT GENETICS, NUTRITION AND LIVING CONDITIONS

Veliša might be the biggest bull, but the ten-year-old Lara, a Simmental cow, is this year's champion. She has delighted the visitors to the 89th International Agricultural Fair, who have learnt that she produces up to 50 l of milk daily. Her previous owner, **Milan Milanković** from Mratišić, says that it is unusual for this breed to produce so much milk. However, that is not Lara's only quality.

- Lara has already won numerous awards at regional and national exhibitions and she is now the Supreme Champion of the Novi Sad Fair, says Milanković. - She has already given birth eight times and she is currently pregnant for the ninth time. All Lara's good characteristics have been passed on to her six daughters. Her physical and health

status would allow her to give birth three or four times more, which would be in line with the standards for her breed.

According to Milanković, a machine can milk Lara in four to five minutes, while it would take around half an hour to do that manually. He points out that the quality and quantity are both affected by three key things: genetics, nutrition and living conditions.

- On my farm I have cows that produce as much as 60 l of milk. It's all about selection, says this proud farmer. Also, nutrition is important, because a meal has to be well balanced. For example, in summer, when the temperatures are high, Lara eats up to 45 kg of feed and drinks up to 100 l of water! ♦

VELIŠA, THE HEAVIEST BULL AT THE FAIR, WEIGHS 1,700 KG

HE'LL BE ATTENDING EXHIBITIONS FOR AS LONG AS HE CAN

One of the attractions at the 89th International Agricultural Fair is Veliša the bull. He will undoubtedly be the heaviest head of cattle, because he weighs 1,700 kg. Veliša is a Simmental bull from the "Crnobradski" farm, which belongs to the **BRAĆA JEREMIĆ** farm in the municipality of Bogatić. He has been living on this farm for almost four years and his owner **Radenko Jeremić** says that two years ago he also had the heaviest bull, Mališa, who was slightly heavier than this year's champion.

- Bulls stop growing at the age of five, so Veliša might grow a bit more. It all depends on his health, Jeremić claims, adding that nobody is interested in buying him, since it is not profitable to breed bulls. - There are no buyers, everyone is just asking about the price, they all want to buy from slaughterhouses. Bulls now cost EUR 3.10 per one kilogram, but only few people are interested in breeding them, because it's a very expensive project. That's why Veliša attends exhibition such as this fair, to show off and to let people see him, even though the costs of feeding and looking

after him are high.

On average, Veliša consumes around 10 kilograms of concentrate and he eats together with the other cattle. However,

Jeremić believes that Mališa used to eat more than this year's champion.

It is worth mentioning that the **BRAĆA JEREMIĆ** farm is currently breeding up to 400 calves, which will be sold eventually.

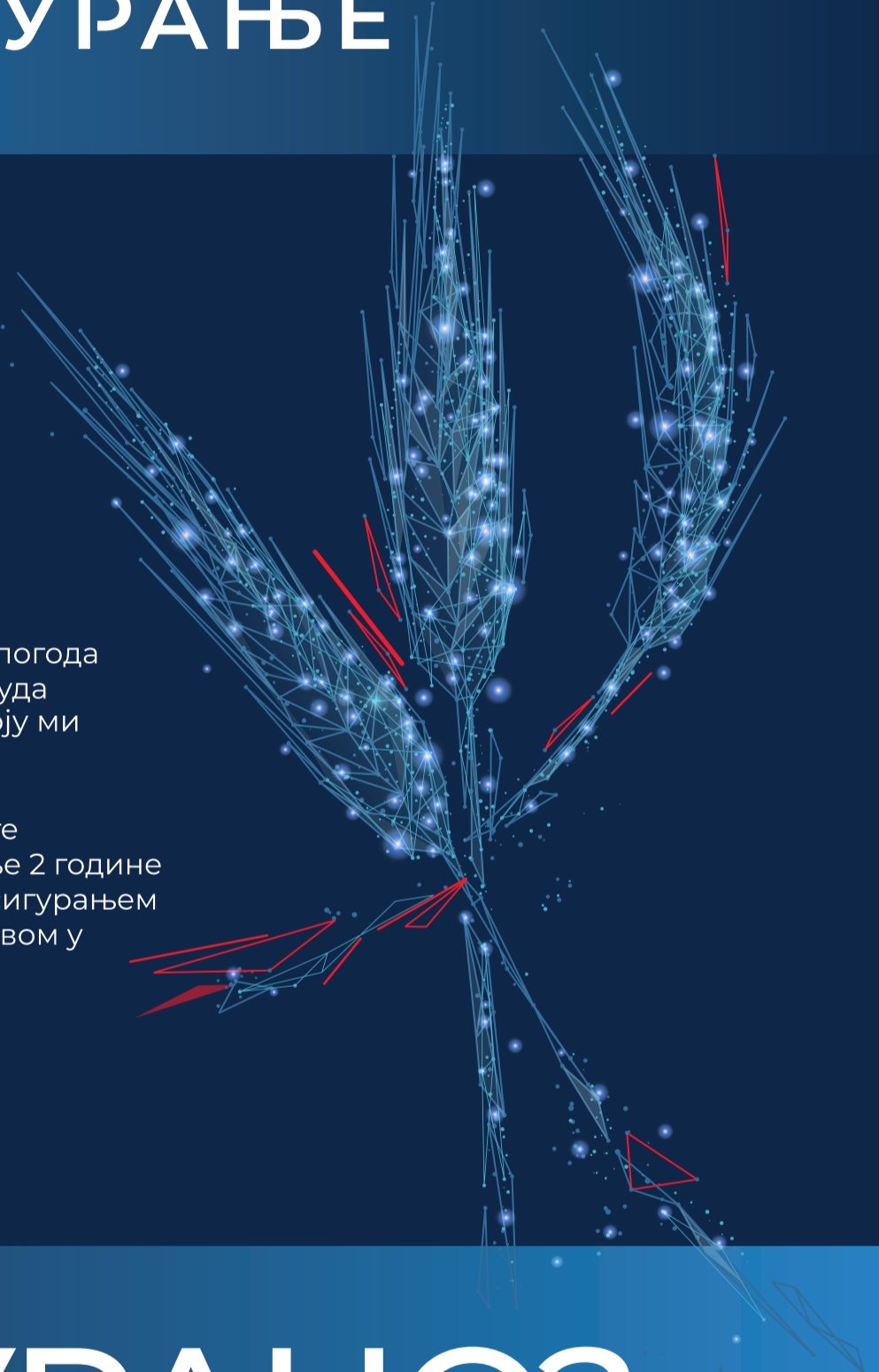
- I've been in this business for as long as I can remember. As a boy, I had two head, then four and for the past ten-odd years, we've had around 400 head, which is roughly the number of calves we have at the moment, since the situation is difficult, the proud owner of Veliša concluded. ♦

ГЛОБОС

ОСИГУРАЊЕ

Зашто бирам Глобос осигурање?

- Желим партнера, који ће мени и мојој породици бити ослонац и пратити нас у корак на путу од семена до плода
- Желим да не бринем за род мојих њива и воћњака
- Желим да не страхујем од природних непогода
- Коректна, квалитетна и конкурентна понуда
- Одличан однос премије и сигурности коју ми осигурање пружа
- Плаћање премије у ратама
- Брз излазак на терен ради процене штете
- Најпрогресивнији осигуравач у последње 2 године
- Домаћи осигуравач са квалитетним реосигурањем
- Стручан кадар са вишегодишњим искуством у осигурању усева и плодова
- Територијална организација са брзим реаговањем на захтеве осигураника

ОСИГУРАНО?

Осигурано од пожара,
града, удара грома